

Začínající učitel - některé pedagogické problémy začínajících učitelů

Pedagogické problémy začínajících učitelů jsou zdrojem informací a inspirací nejen pro studenty učitelství, ale především pro učitelské fakulty (co změnit v přípravě učitelů). Jsou cenné i pro pracovníky školských úřadů, ředitele škol i pro stávající učitele - současné i potencionální kolegy začínajících učitelů.

1. Dotazovaný - respondent

Informace poskytl(a) a) žena b) muž

2. Vaše pedagogické vzdělání (typ školy, aprobace):

3. Typ a charakteristika školy, na které v současnosti učíte (ZŠ, SŠ ...); škola městská, venkovská, státní, soukromá, případné specifické zaměření (jazyky, matematika atd.) apod.

4. Jaký je Váš současný vztah k učitelské profesi?

- a) učitelské povolání vykonávám se zaujetím
- b) učitelské povolání vykonávám se zaujetím, ale uvažuji o změně
- c) učitelské povolání vykonávám se zaujetím, ale mrzí mě neuznání společnosti
- d) učitelství chápu jako zaměstnání
- e) uvažuji o změně povolání
- f) jiná odpověď:

5. a) Co Vás při nástupu do školy příjemně překvapilo?

b) Co Vás při nástupu do školy zklamalo?

6. Některé nástupní podmínky začínajících učitelů

- škola na které působím je
 - a) v místě mého bydliště
 - b) denně dojíždím
- kterým předmětům vyučujete (název předmětu, počet hodin týdně, máte na tyto předměty aprobaci?)

- Vaše další povinnosti (třídnictví, správa kabinetu, vedení knihovny, vedení zájmového kroužku, výzdoba školy, organizace soutěží apod.)

- Jak jste “byli přijati“ vedením školy?
- jak jste “byli přijati“ učitelským sborem?
- máte svého uvádějícího učitele (učitel, který byl pověřen, aby Vám radil a pomáhal)?
- kdo další Vám poskytl (poskytuje) pomoc ve Vaší učitelské profesi?
- jakým způsobem je Vám pomoc poskytována?
- zhodnotil už (nebo občas hodnotí) někdo z vedení školy, kolegů, žáků, rodičů Vaši pedagogickou činnost a jak? (Máte nějakou zpětnou vazbu o své pedagogické práci)?
- hospitoval už někdo ve Vašich vyučovacích hodinách? (kdo, kolik hospitací, závěry...)
- jak hodnotíte svou pedagogickou činnost Vy sama (sám)?

7. Jak hodnotíte náročnost následujících učitelských činností?

*U každé z uvedených činností zakroužkujte prosím jednu z číslic 1 – 5, které vyjadřují různou míru náročnosti této činnosti: **Zakroužkování číslice 1 znamená, že tuto činnost považujete za velmi náročnou;** zakroužkování číslice 5 znamená, že se Vám tato činnost jeví jako nenáročná). Současně zhodnoťte, zda jste na výkon této činnosti byli během studia na fakultě připravováni (zakroužkujte A), nebo nebyli připravováni (zakroužkujte B).*

1. Stanovení obsahu a rozsahu učiva předmětu (orientace v učebních dokumentech)	1	2	3	4	5	●	A	B
2. Adekvátní rozvržení učiva na celý školní rok	1	2	3	4	5	●	A	B
3. Časové rozvržení vyučovací hodiny (správný odhad náročnosti jednotlivých fází hodiny)	1	2	3	4	5	●	A	B
4. Komunikace se žáky (navázání kontaktu)	1	2	3	4	5	●	A	B
5. Motivace žáků	1	2	3	4	5	●	A	B
6. Aktivizace žáků	1	2	3	4	5	●	A	B
7. Vysvětlení nové látky	1	2	3	4	5	●	A	B
8. Volba a použití vhodných pomůcek (např. učebnic)	1	2	3	4	5	●	A	B

9. Zavádění netradičních vyučovacích metod do vyučování	1	2	3	4	5	●	A	B
10. Udržení pozornosti žáků	1	2	3	4	5	●	A	B
11. Správná formulace otázek (učebních úloh)	1	2	3	4	5	●	A	B
12. Udržení kázně při vyučování	1	2	3	4	5	●	A	B
13. Přizpůsobení vyučování věku žáků	1	2	3	4	5	●	A	B
14. Uplatnění individuálního přístupu k žákům	1	2	3	4	5	●	A	B
15. Práce žáků ve skupinách	1	2	3	4	5	●	A	B
16. Organizace samostatné práce žáků	1	2	3	4	5	●	A	B
17. Nejen vyučovat ale i vychovávat (napomáhat rozvoji osobnosti žáka)	1	2	3	4	5	●	A	B
18. Hodnocení a klasifikace žáků	1	2	3	4	5	●	A	B
19. Diagnostika osobnosti žáka	1	2	3	4	5	●	A	B
20. Práce s žáky s některým typem postižení	1	2	3	4	5	●	A	B
21. Práce s neprospívajícími žáky	1	2	3	4	5	●	A	B
22. Adekvátní reakce na neočekávaný vývoj vyučování	1	2	3	4	5	●	A	B
23. Řešení drobných kázeňských přestupků	1	2	3	4	5	●	A	B
24. Odhalování a řešení šikany	1	2	3	4	5	●	A	B
25. Vedení pedagogické dokumentace	1	2	3	4	5	●	A	B
26. Spolupráce s vedením školy	1	2	3	4	5	●	A	B
27. Spolupráce s ostatními pedagogy	1	2	3	4	5	●	A	B
28. Vedení schůzek s rodiči	1	2	3	4	5	●	A	B
29. Individuální jednání s rodiči žáků	1	2	3	4	5	●	A	B
30. Činnosti spojené s přípravou ŠVP a výukou podle ŠVP (realizace Rámcového vzdělávacího programu pro zákl. vzdělávání)	1	2	3	4	5	●	A	B
Jiné:								
.....	1	2	3	4	5	●	A	B
.....	1	2	3	4	5	●	A	B
.....	1	2	3	4	5	●	A	B
.....	1	2	3	4	5	●	A	B
.....	1	2	3	4	5	●	A	B

8. Připomínky a náměty začínajícího učitele k vzdělávání učitelů na fakultách:

- příprava teoretická x příprava praktická (*např. co převažovalo, navrhuje změnit proporce apod.*)
- pedagogika a psychologie x příprava v rámci aprobace
- předměty aprobace x didaktiky aprobačních předmětů
- připomínky a návrhy k obsahu konkrétních předmětů

- náměty na zařazení nových předmětů do učebního plánu fakulty
- připomínky k formám výuky - poměr přednášek, seminářů a cvičení
- náměty a připomínky k pedagogické praxi

9. Podle jakých kritérií by měli být přijímáni uchazeči o učitelské studium?

-
10. Učitel, který má rozvíjet osobnost žáka, by kromě speciální přípravy na tuto činnost měl znát také svou vlastní osobnost, "rozumět sám sobě", cílevědomě "pracovat" na svém osobnostním rozvoji. Jaký je Váš názor na případné zařazení předmětu Osobnostní výchova do učitelských studijních programů?
- a) zařazení bych doporučovala (doporučoval)
 - b) nevím, nedovedu posoudit
 - c) nepovažuji to za nutné
 - d) jiný názor

11. Které vlastnosti učitele považujete za důležité?

12. Které vlastnosti, rysy osobnosti, způsoby jednání by učitel neměl mít?

13. Další připomínky a návrhy ke studiu, v čem a jak zlepšit podmínky pro učitele, který nastoupil na svou "první" školu